WYMAGANIA EDUKACYJNE

Z HISTORII

KLASA V TECHNIKUM

Rok szkolny 2026/2027

Przedmiot: Historia

Klasa: V technikum

Zakres: podstawowy

Program nauczania: „Poznać przeszłość” – program nauczania historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum, zakres podstawowy, Nowa Era

Podręcznik: „Poznać przeszłość 4”. Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum, zakres podstawowy, Nowa Era

Podstawa programowa: Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

II. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

LI. Świat po II wojnie światowej. Początek zimnej wojny.

Uczeń:

1. charakteryzuje polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe skutki II wojny światowej;
2. wyjaśnia genezę zimnej wojny, z uwzględnieniem wojny w Korei oraz problemu niemieckiego;
3. omawia proces sowietyzacji państw Europy Środkowo-Wschodniej;
4. wyjaśnia genezę NATO i Układu Warszawskiego i charakteryzuje oba bloki polityczno-wojskowe;

5. charakteryzuje zmiany w ZSRS po śmierci Stalina;
6. opisuje wydarzenia w NRD w 1953 r., na Węgrzech w 1956 r. i Czechosłowacji w 1968 r.

LII. Dekolonizacja, integracja i nowe konflikty.

Uczeń:

1. wyjaśnia genezę procesów dekolonizacyjnych w Azji i Afryce;
2. wyjaśnia przyczyny i przedstawia skutki konfliktów zimnowojennych, w tym wojny w Wietnamie, kryzysu kubańskiego oraz wojny w Afganistanie;
3. wyjaśnia charakter konfliktów na Bliskim Wschodzie, ze szczególnym uwzględnieniem konfliktu arabsko-izraelskiego;
4. charakteryzuje genezę i etapy integracji europejskiej.

LIII. Przemiany cywilizacyjne na świecie.

Uczeń:

1. charakteryzuje i wyjaśnia znaczenie najważniejszych przemian naukowo-technicznych na świecie po II wojnie światowej;
2. analizuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej;
3. charakteryzuje zjawisko „rewolucji obyczajowej” i ruchów młodzieżowych, ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń 1968 r.;
4. opisuje rozwój nowych środków komunikacji społecznej i ocenia ich znaczenie.

LIV. Świat na przełomie tysiącleci.

Uczeń:

1. charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991;
2. opisuje konflikty na terenie byłej Jugosławii oraz wojny czeczeńskie;
3. przedstawia główne etapy rozwoju Unii Europejskiej.

LV. Proces przejmowania władzy przez komunistów w Polsce (1944–1948).

Uczeń:

1. opisuje straty demograficzne, gospodarcze i kulturowe po II wojnie światowej;
2. porównuje obszar państwa polskiego przed i po II wojnie światowej;
3. charakteryzuje okoliczności i etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów;
4. omawia przejawy oporu społecznego wobec komunizmu, w tym działalność opozycji legalnej oraz podziemia antykomunistycznego;
5. opisuje represje sowieckiego i polskiego aparatu bezpieczeństwa (w tym obława augustowska);
6. charakteryzuje okres odbudowy oraz ocenia projekt reformy rolnej i nacjonalizacji przemysłu i handlu.

LVI. Stalinizm w Polsce i jego erozja.

Uczeń:

1. przedstawia proces sowietyzacji kraju na płaszczyźnie ustrojowej, gospodarczo-społecznej i kulturowej;
2. omawia i ocenia skutki terroru stalinowskiego w Polsce;
3. wyjaśnia przyczyny i następstwa poznańskiego czerwca oraz znaczenie wydarzeń październikowych 1956 r.;
4. opisuje relacje państwo – Kościół w okresie stalinizmu.

LVII. Polska w latach 1957–1981.

Uczeń:

1. charakteryzuje system władzy w latach 60. i 70. w PRL i stopień uzależnienia od ZSRS; opisuje proces industrializacji i funkcjonowanie gospodarki planowej;
2. wyjaśnia genezę i następstwa kryzysów społecznych w latach 1968, 1970 i 1976;
3. wyjaśnia społeczno-polityczną rolę Kościoła katolickiego;
4. charakteryzuje i ocenia działalność opozycji politycznej w latach 1976–1980;
5. ocenia rolę papieża Jana Pawła II i jego wpływ na przemiany w Polsce i krajach sąsiednich;
6. wyjaśnia przyczyny i następstwa strajków w 1980 r.;

7. charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność” i ocenia jego wpływ na przemiany społeczno-polityczne w Polsce i w Europie.

LVIII. Dekada 1981–1989.

Uczeń:

1. wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, opisuje jego specyfikę oraz społeczne, gospodarcze i polityczne skutki;
2. charakteryzuje postawy Polaków wobec stanu wojennego, przedstawia formy oporu społecznego oraz ocenia rolę ks. Jerzego Popiełuszki i omawia okoliczności jego śmierci;
3. wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumienia okrągłego stołu, opisuje i ocenia jego skutki;
4. rozpoznaje największe powojenne polskie osiągnięcia w dziedzinie kultury i nauki, z uwzględnieniem twórczości emigracyjnej.

LIX. Narodziny III Rzeczypospolitej i jej miejsce w świecie na przełomie XX i XXI w.

Uczeń:

1. opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997, wyjaśnia ich międzynarodowe uwarunkowania;
2. wyjaśnia kontrowersje wokół problemu dekomunizacji i lustracji;
3. ocenia proces transformacji ustrojowej i gospodarczej;
4. charakteryzuje i ocenia polską politykę zagraniczną (w tym przystąpienie Polski do NATO i do Unii Europejskiej).

III. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

– posiada podstawowe wiadomości z realizowanego materiału;

– rozpoznaje najważniejsze postacie, wydarzenia, procesy i pojęcia historyczne;

– potrafi wskazać podstawowe przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń;

– z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania;

– z pomocą nauczyciela korzysta z mapy, tekstu źródłowego, ilustracji, wykresu i innych materiałów;

– udziela krótkich odpowiedzi na pytania dotyczące omawianych zagadnień;

– podejmuje próby wykonania powierzonych zadań.

Ocena dostateczna

Uczeń:

– posiada podstawową wiedzę dotyczącą omawianych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych;

– zna, rozumie i poprawnie stosuje podstawowe pojęcia historyczne;

– wykonuje typowe zadania samodzielnie, niekiedy korzystając ze wskazówek nauczyciela;

– porządkuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni;

– wskazuje podstawowe związki przyczynowo-skutkowe;

– odczytuje i wykorzystuje podstawowe informacje z map, tekstów źródłowych, ilustracji, wykresów i innych materiałów;

– przedstawia przebieg i skutki poznanych wydarzeń i procesów;

– wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania typowych zadań.

Ocena dobra

Uczeń:

– w dobrym stopniu opanował wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych;

– poprawnie posługuje się pojęciami historycznymi;

– samodzielnie wykonuje zadania o różnym stopniu trudności;

– wyjaśnia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń oraz procesów historycznych;

– dostrzega związki i zależności między wydarzeniami i procesami historycznymi;

– analizuje źródła historyczne i wykorzystuje zawarte w nich informacje;

– porównuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne;

– samodzielnie formułuje poprawne wnioski na podstawie zdobytej wiedzy.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

– w bardzo dobrym stopniu opanował wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych;

– swobodnie i poprawnie posługuje się poznanymi pojęciami historycznymi;

– samodzielnie analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne;

– wyjaśnia złożone związki przyczynowo-skutkowe i dostrzega wzajemne zależności między wydarzeniami i procesami;

– sprawnie korzysta z różnych źródeł informacji historycznej;

– porównuje i interpretuje informacje pochodzące z różnych źródeł;

– samodzielnie formułuje i uzasadnia wnioski;

– wykorzystuje zdobytą wiedzę w nowych sytuacjach i przy rozwiązywaniu bardziej złożonych zadań.

Ocena celująca

Uczeń:

– w pełni opanował wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach edukacyjnych;

– samodzielnie i poprawnie wykorzystuje wiedzę historyczną w różnych sytuacjach;

– sprawnie analizuje i interpretuje wydarzenia, zjawiska, procesy oraz źródła historyczne;

– dostrzega i wyjaśnia złożone związki przyczynowo-skutkowe oraz zależności między wydarzeniami i procesami;

– samodzielnie porównuje i interpretuje różnorodne źródła historyczne;

– łączy wiadomości i umiejętności dotyczące różnych zagadnień historycznych;

– formułuje trafne, samodzielne wnioski i rzeczowo je uzasadnia;

– rozwiązuje złożone zadania wymagające analizy, porównywania, interpretowania i wnioskowania;

– prezentuje bardzo wysoki poziom samodzielności, poprawności i rozumienia omawianych zagadnień.

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Wymagania edukacyjne są zgodne ze Statutem szkoły oraz obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.

Oceny bieżące ustalane są na podstawie stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych. W przypadku prac ocenianych punktowo ocena ustalana jest zgodnie z progami procentowymi określonymi w Statucie szkoły. Różne formy sprawdzania wiedzy mogą koncentrować się na wybranych pojedynczych sprawnościach np. znajomości mapy, znajomości dat, wskazywania zależności przyczynowo-skutkowej itp. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie w ilości zgodnej ze Statutem. Zobowiązuje się do formy pisemnej zgłoszenia np. Uczeń musi w momencie wejścia do klasy musi podać nauczycielowi listę osób zgłaszających np lub poinformować

ustnie, że taka lista jest właśnie tworzona. Inne formy zgłoszenia uznawane są za nieskuteczne.

Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących. Ustala ją nauczyciel na podstawie stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych, zgodnie z zasadami oceniania określonymi w Statucie szkoły.